

CLAUZA NESCRISĂ

TITLUL PRELIMINAR Despre legea civilă

CAPITOLUL IV

Publicitatea drepturilor, a actelor și a faptelor juridice

Art. 19. CONDIȚIILE DE PUBLICITATE.

(3) Orice renunțare sau restrângere a dreptului de a îndeplini o formalitate de publicitate, precum și orice clauză penală sau altă sancțiune stipulată pentru a împiedica exercitarea acestui drept sunt considerate nescrise.

CARTEA I Despre persoane

TITLUL III Ocrotirea persoanei fizice

CAPITOLUL II

Tutela minorului

Secțiunea a 5-a

Controlul exercitării tutelei

Art. 154. INTERZICEREA DISPENSEI DE A DA SOCOTEALĂ. Dispensa de a da socoteală acordată de părinți sau de o persoană care ar fi făcut minorului o liberalitate este considerată ca nescrisă.

TITLUL IV Persoana juridică

CAPITOLUL III

Capacitatea civilă a persoanei juridice

Secțiunea a 2-a

Capacitatea de exercițiu și funcționarea persoanei juridice

§2. Funcționarea persoanei juridice

Art. 218. PARTICIPAREA LA CIRCUITUL CIVIL.

(3) Clauzele sau dispozițiile actului de constituire ori ale statutului, precum și hotărârile organelor statutare ale persoanei juridice care

limitează sau largesc puterile conferite exclusiv de lege acestor organe sunt considerate nescrise, chiar dacă au fost publicate.

CARTEA A II-A Despre familie

TITLUL II Căsătoria

CAPITOLUL I Logodna

Art. 267. RUPEREA LOGODNEI.

(2) Clauza penală stipulată pentru ruperea logodnei este considerată nescrisă.

CAPITOLUL VI

Drepturile și obligațiile patrimoniale ale soților

Secțiunea 1

Dispoziții comune

§3. Cheltuielile căsătoriei

Art. 325. CONTRIBUȚIA SOȚILOR.

(3) Orice convenție care prevede că suportarea cheltuielilor căsătoriei revine doar unuia dintre soți este considerată nescrisă.

CARTEA A IV-A Despre moștenire și liberalități

TITLUL III Liberalitățile

CAPITOLUL I Dispoziții comune

Secțiunea a 6-a **Dispoziții speciale**

Art. 1.009. CLAUZELE CONSIDERATE NESCRISE.

(1) Este considerată nescrisă clauza prin care, sub sancțiunea desființării liberalității sau restituirii obiectului acesteia, beneficiarul este obligat să nu conteste validitatea unei clauze de inalienabilitate ori să nu solicite revizuirea condițiilor sau a sarcinilor.

(2) De asemenea, este considerată nescrisă dispoziția testamentară prin care se prevede dezmoștenirea ca sancțiune pentru încălcarea obligațiilor prevăzute la alin. (1) sau pentru contestarea dispozițiilor din testament care aduc atingere drepturilor moștenitorilor rezervatari ori sunt contrare ordinii publice sau bunelor moravuri.

TITLUL IV Transmiterea și partajul moștenirii

CAPITOLUL II Moștenirea vacantă

Art. 1.138. DREPTUL DE A CULEGE MOȘTENIREA VACANTĂ. Moștenirile vacante revin comunei, orașului sau, după caz, municipiului în a cărei rază teritorială se aflau bunurile la data deschiderii moștenirii și intră în domeniul lor privat. Este considerată nescrisă orice dispoziție testamentară care, fără a stipula transmiterea bunurilor moștenirii, urmărește să înlăture această regulă.

CAPITOLUL IV Partajul succesoral și raportul

Secțiunea a 2-a **Raportul donațiilor**

Art. 1.151. MODUL DE EFECTUARE A RAPORTULUI.
(1) Raportul se face prin echivalent. Este considerată ca nescrisă dispoziția care impune donatarului raportul în natură.

CARTEA A V-A Despre obligații TITLUL II Izvoarele obligațiilor

CAPITOLUL I Contractul

Secțiunea a 4-a **Nulitatea contractului**

§1. Dispoziții generale

Art. 1.246. NULITATEA.
(4) Prin acordul părților nu pot fi instituite și nici suprimate cauze de nulitate. Orice convenție sau clauză contrară este considerată nescrisă.

§3. Efectele nulității

Art. 1.255. NULITATEA PARȚIALĂ.

(1) Clauzele contrare legii, ordinii publice sau bunelor moravuri și care nu sunt considerate nescrise atrag nulitatea contractului în întregul său numai dacă sunt, prin natura lor, esențiale sau dacă, în lipsa acestora, contractul nu s-ar fi încheiat.

Secțiunea a 6-a

Efectele contractului

§1. Efectele între părți

Art. 1.277. CONTRACTUL PE DURATĂ NEDETERMINATĂ. Contractul încheiat pe durată nedeterminată poate fi denunțat unilateral de oricare dintre părți cu respectarea unui termen rezonabil de preaviz. Orice clauză contrară sau stipularea unei prestații în schimbul denunțării contractului se consideră nescrisă.

TITLUL III

Modalitățile obligațiilor

CAPITOLUL II

Condiția

Art. 1.402. CONDIȚIA IMPOSIBILĂ, ILICITĂ SAU IMORALĂ. Condiția imposibilă, contrară legii sau bunelor moravuri este considerată nescrisă, iar dacă este însăși cauza contractului, atrage nulitatea absolută a acestuia.

TITLUL V

Executarea obligațiilor

CAPITOLUL II

Executarea silită a obligațiilor

Secțiunea a 2-a

Punerea în întârziere a debitorului

Art. 1.523. ÎNTÂRZIEREA DE DREPT ÎN EXECUTAREA OBLIGAȚIEI.

(4) Cazurile în care debitorul se află de drept în întârziere trebuie dovedite de creditor. Orice declarație sau stipulație contrară se consideră nescrisă.

Secțiunea a 4-a
Executarea prin echivalent

§2. Prejudiciul

II. Clauza penală și arvuna

Art. 1.541. REDUCEREA CUANTUMULUI PENALITĂȚIL.

(1) Instanța nu poate reduce penalitatea decât atunci când:

a) obligația principală a fost executată în parte și această executare a profitat creditorului;

b) penalitatea este vădit excesivă față de prejudiciul ce putea fi prevăzut de părți la încheierea contractului.

(2) În cazul prevăzut la alin. (1) lit. b), penalitatea astfel redusă trebuie însă să rămână superioară obligației principale.

(3) Orice stipulație contrară se consideră nescrisă.

Secțiunea a 5-a

Rezoluțiunea, rezilierea și reducerea prestațiilor

Art. 1.551. REDUCEREA PRESTAȚIILOR.

(1) Creditorul nu are dreptul la rezoluțiune atunci când neexecutarea este de mică însemnătate. În cazul contractelor cu executare succesivă, creditorul are dreptul la reziliere, chiar dacă neexecutarea este de mică însemnătate, însă are un caracter repetat. Orice stipulație contrară este considerată nescrisă.

TITLUL VI

Transmisiunea și transformarea obligațiilor

CAPITOLUL I

Cesiunea de creanță

Secțiunea a 2-a

**Cesiunea unei creanțe constatate printr-un titlu nominativ,
la ordin sau la purtător**

Art. 1.588. MODALITĂȚI DE TRANSMITERE.

(3) Creanța încorporată într-un titlu la purtător se transmite prin remiterea materială a titlului. Orice stipulație contrară se consideră nescrisă.

CAPITOLUL II Subrogația

Art. 1.594. SUBROGAȚIA CONSIMȚITĂ DE CREDITOR.

(2) Subrogația operează fără consimțământul debitorului. Orice stipulație contrară se consideră nescrisă.

TITLUL IX Diferite contracte speciale

CAPITOLUL I Contractul de vânzare

Secțiunea 1 **Dispoziții generale**

§5. Obligațiile vânzătorului

IV. Garanția contra evicțiunii

Art. 1.699. LIMITELE CLAUZEI DE NERĂSPUNDERE PENTRU EVICȚIUNE.

Chiar dacă s-a convenit că vânzătorul nu va datora nicio garanție, el răspunde totuși de evicțiunea cauzată ulterior vânzării prin faptul său personal ori de cea provenită din cauze pe care, cunoscându-le în momentul vânzării, le-a ascuns cumpărătorului. Orice stipulație contrară este considerată nescrisă.

§7. Dreptul de preempțiune

Art. 1.734. CONCURSUL DINTRE PREEMPTORI.

(1) În cazul în care mai mulți titulari și-au exercitat preempțiunea asupra aceluiași bun, contractul de vânzare se consideră încheiat:

a) cu titularul dreptului legal de preempțiune, atunci când se află în concurs cu titulari ai unor drepturi convenționale de preempțiune;

b) cu titularul dreptului legal de preempțiune ales de vânzător, când se află în concurs cu alți titulari ai unor drepturi legale de preempțiune;

c) dacă bunul este imobil, cu titularul dreptului convențional de preempțiune care a fost mai întâi înscris în cartea funciară, atunci când acesta se află în concurs cu alți titulari ai unor drepturi convenționale de preempțiune;

d) dacă bunul este mobil, cu titularul dreptului convențional de preempțiune având data certă cea mai veche, atunci când acesta se află în concurs cu alți titulari ai unor drepturi convenționale de preempțiune.

(2) Orice clauză care contravine prevederilor alin. (1) este considerată nescrisă.

CAPITOLUL V
Contractul de locațiune

Secțiunea a 2-a
Reguli particulare în materia închirierii locuințelor

Art. 1.825. DENUNȚAREA ÎNCHIRIERII ÎNCHEIATE PE DURATĂ DETERMINATĂ.

(1) Dacă închirierea este pe durată determinată, locatarul poate denunța unilateral contractul prin notificare, cu respectarea unui termen de preaviz de cel puțin 60 de zile. Orice clauză contrară este considerată nescrisă.

Art. 1.826. CLAUZE NESCRISE. Este considerată nescrisă orice clauză în temeiul căreia:

a) chiriașul este obligat să încheie o asigurare cu un asigurător impus de locator;

b) se prevede răspunderea solidară sau indivizibilă a chiriașilor din apartamente diferite situate în același imobil, în cazul degradării elementelor de construcții și a instalațiilor, obiectelor și dotărilor aferente părților comune ale imobilului;

c) chiriașul se obligă să recunoască sau să plătească în avans, cu titlu de reparații locative, sume stabilite pe baza estimărilor făcute exclusiv de locator;

d) locatorul este îndreptățit să diminueze sau să suprimă, fără contraprestație echivalentă, prestațiile la care s-a obligat prin contract.

CAPITOLUL VII
Contractul de societate

Secțiunea a 2-a
Societatea simplă

§2. Efectele contractului de societate

1. Drepturile și obligațiile asociațiilor între ei

Art. 1.902. PARTICIPAREA LA PROFIT ȘI PIERDERI.

(5) Orice clauză prin care un asociat este exclus de la împărțirea beneficiilor sau de la participarea la pierderi este considerată nescrisă.

Art. 1.910. HOTĂRĂRILE PRIVIND SOCIETATEA.

(1) Asociații, chiar lipsiți de dreptul de administrare, au dreptul să participe la luarea hotărârilor colective ale adunării asociațiilor.

(2) Hotărârile cu privire la societate se iau cu majoritatea voturilor asociațiilor, dacă prin contract sau prin lege nu se stabilește altfel.

(3) Prin excepție de la prevederile alin. (2), hotărârile privind modificarea contractului de societate sau numirea unui administrator unic se iau cu consimțământul tuturor asociaților.

(4) Obligațiile unui asociat nu pot fi mărite fără consimțământul acestuia.

(5) Orice clauză contrară dispozițiilor prezentului articol este considerată nescrisă.

II. Administrarea societății

Art. 1.918. DREPTURILE ASOCIAȚILOR CARE NU SUNT ADMINISTRATORI.

(1) Actele de administrare a societății și cele de dispoziție asupra bunurilor acesteia sunt interzise asociaților care nu au calitatea de administrator, sub sancțiunea acoperirii daunelor ce ar putea rezulta. Drepturile terților de bună-credință nu sunt afectate.

(2) Dacă legea nu prevede altfel, oricare dintre asociați are dreptul de a consulta registrele și situațiile financiare ale societății, de a lua cunoștință de operațiunile acesteia și de a consulta orice document al societății, fără a stânjeni operațiunile societății și a afecta drepturile celorlalți asociați.

(3) Administratorii vor întocmi un raport anual cu privire la mersul societății, care va fi comunicat asociaților. Oricare dintre aceștia poate solicita dezbaterea raportului de către toți asociații, caz în care administratorii sunt obligați să convoace reunirea asociaților la sediul social pentru acest scop.

(4) Orice clauză contractuală contrară dispozițiilor prezentului articol este considerată nescrisă.

§4. Încetarea contractului de societate și dizolvarea societății

Art. 1.932. NULITATEA SOCIETĂȚII.

(2) Este considerată nescrisă orice clauză contractuală contrară unei dispoziții imperative din prezentul capitol a cărei încălcare nu este sancționată cu nulitatea societății.

Secțiunea a 3-a

Asocierea în participație

Art. 1.953. RAPORTURILE DINTRE ASOCIAȚI ȘI FAȚĂ DE TERȚI.

(5) Orice clauză care stabilește un nivel minim garantat de beneficii pentru unul sau unii dintre asociați este considerată nescrisă.

CAPITOLUL VIII
Contractul de transport

Secțiunea a 2-a
Contractul de transport de bunuri

Art. 1.995. CLAUZE DE EXONERARE SAU ÎNLĂTURARE A RĂSPUNDERII.

(1) Clauza prin care se înlătură sau restrânge răspunderea stabilită prin lege în sarcina transportatorului se consideră nescrisă.

Secțiunea a 3-a
Contractul de transport de persoane și bagaje

Art. 2.004. RĂSPUNDEREA PENTRU PERSOANA CĂLĂTORULUI.

(5) Este considerată nescrisă orice clauză prin care se înlătură sau se restrânge răspunderea transportatorului pentru prejudiciile prevăzute în prezentul articol.

CAPITOLUL X
Contractul de agenție

Art. 2.075. CLAUZA DE NECONCURENȚĂ.

(3) Clauza de neconcurență se aplică doar pentru regiunea geografică sau pentru grupul de persoane și regiunea geografică la care se referă contractul de agenție și doar pentru bunurile și serviciile în legătură cu care agentul este împuternicit să negocieze și să încheie contracte. Orice extindere a sferei clauzei de neconcurență este considerată nescrisă.

Art. 2.087. CALCULUL VALORII COMISIONULUI.

(1) La sfârșitul fiecărui trimestru comitentul trebuie să trimită agentului copiile de pe facturile care au fost expediate terților, precum și descrierea calculului valorii comisionului.

(2) La cererea agentului, comitentul îi va comunica de îndată informațiile necesare calculării comisionului, inclusiv extrasele relevante din registrele sale contabile.

(3) Clauza prin care se derogă de la prevederile alin. (1) și (2) în defavoarea agentului se consideră nescrisă.

Art. 2.094. DISPOZIȚIILE IMPERATIVE. Nu se poate deroga în defavoarea intereselor agentului de la prevederile art. 2.079, 2.080, 2.084, 2.085, art. 2.086 alin. (1), (2) și (4), art. 2.091 și 2.092. Orice clauză contrară este considerată nescrisă.

CAPITOLUL XIV
Contractul de cont curent

Art. 2.172. CREDITELE EXCLUSE.

(1) Creanțele care nu pot face obiectul compensației nu pot face obiectul unui cont curent și nu se vor înscrie în acesta sau, dacă sunt înscrise, înscrierea se consideră nescrisă.

CAPITOLUL XV
Contul bancar curent și alte contracte bancare

Secțiunea a 2-a
Depozitul bancar

Art. 2.192. DEPOZITUL DE TITLURI.

(3) Este considerată nescrisă orice clauză prin care instituția de credit este exonerată de răspundere pentru neexecutarea obligațiilor care îi revin în administrarea titlurilor cu prudență și diligență.

CAPITOLUL XVIII
Contractul de întreținere

Art. 2.257. ÎNTINDEREA OBLIGAȚIEI DE ÎNTREȚINERE.

(5) Clauza prin care creditorul întreținerii se obligă la prestarea unor servicii este considerată nescrisă.

Art. 2.263. ÎNCETAREA CONTRACTULUI DE ÎNTREȚINERE.

(1) Contractul de întreținere încheiat pe durată determinată încetează la expirarea acestei durate, cu excepția cazului în care creditorul întreținerii decedează mai devreme.

(2) Atunci când comportamentul celeilalte părți face imposibilă executarea contractului în condiții conforme bunelor moravuri, cel interesat poate cere rezoluțiunea.

(3) În cazul prevăzut la alin. (2), precum și atunci când se întemeiază pe neexecutarea fără justificare a obligației de întreținere, rezoluțiunea nu poate fi pronunțată decât de instanță, dispozițiile art. 1.552 nefiind aplicabile. Orice clauză contrară este considerată nescrisă.

TITLUL XI Privilegiile și garanțiile locale

CAPITOLUL II Privilegiile

Secțiunea a 2-a **Privilegiile generale și privilegiile speciale**

Art. 2.339. PRIVILEGIILE SPECIALE.

(1) Creanțele privilegiate asupra anumitor bunuri mobile sunt următoarele:

a) creanța vânzătorului neplătit pentru prețul bunului mobil vândut unei persoane fizice este privilegiată cu privire la bunul vândut, cu excepția cazului în care cumpărătorul dobândește bunul pentru serviciul sau exploatarea unei întreprinderi;

b) creanța celui care exercită un drept de retenție este privilegiată cu privire la bunul asupra căruia se exercită dreptul de retenție, atât timp cât acest drept subzistă.

(2) În caz de concurs, privilegiile se exercită în ordinea prevăzută la alin. (1). Orice stipulație contrară se consideră nescrisă.

CAPITOLUL III Ipoteca

Secțiunea a 2-a **Ipoteca imobiliară**

§2. Drepturile și obligațiile părților

Art. 2.384. CLAUZELE DE INALIENABILITATE.

(1) Actele de dispoziție asupra imobilului ipotecat sunt valabile chiar dacă cel care a dobândit bunul cunoaște stipulația din contractul de ipotecă ce interzice asemenea acte sau declară că încheierea lor este echivalentă cu neîndeplinirea obligației.

(2) Clauzele care impun debitorului plata anticipată și imediată la cerere a obligației garantate sau plata vreunei alte obligații prin faptul constituirii unei alte garanții asupra aceluiași bun se consideră nescrise.

Art. 2.385. ANTIHREZA. Clauza prin care creditorul ipotecar este autorizat ca, până la data începerii executării, să posede imobilul ipotecat sau să își însușească fructele ori veniturile acestuia se consideră nescrisă.

Secțiunea a 3-a
Ipoteca mobilă

§1. Dispoziții generale

II. Drepturile și obligațiile părților

Art. 2.396. EXIGIBILITATEA ANTICIPATĂ.

(3) Clauzele care impun debitorului plata anticipată și imediată la cerere a obligației garantate sau plata vreunei alte obligații prin faptul constituirii unei alte garanții asupra aceluiași bun se consideră nescrise.

§2. Ipotecile asupra creanțelor

II. Drepturile și obligațiile părților

Art. 2.408. REMITEREA DIFERENȚEI. Creditorul ipotecar este obligat să remită debitorului său sumele încasate care depășesc cuantumul capitalului creanței ipotecate, al dobânzilor și al cheltuielilor. Orice stipulație contrară se consideră nescrisă.

CAPITOLUL IV
Executarea ipotecii

Secțiunea 1
Dispoziții generale

Art. 2.433. INTERDICȚIA PACTULUI COMISORIU. Orice clauză potrivit căreia, pentru a garanta executarea obligației debitorului său, creditorul își rezervă dreptul să devină proprietarul irevocabil al bunului sau să dispună de acesta fără formalitățile impuse de lege se consideră nescrisă.

Secțiunea a 2-a
Executarea ipotecii mobiliare

§1. Executarea ipotecii asupra bunurilor mobile corporale

I. Deposdarea debitorului

Art. 2.440. PRELUAREA BUNULUI PRIN MIJLOACE PROPRII.

(1) Atunci când contractul de ipotecă mobilă o permite în mod expres, creditorul poate prelua bunul mobil, precum și titlurile și înscrisurile care constată dreptul de proprietate al constituitorului asupra bunului, prin mijloace proprii, după o prealabilă notificare prin intermediul executorului judecătoresc.

(2) Creditorul nu poate însă tulbura liniștea și ordinea publică ori recurge, în mod direct sau indirect, la constrângere, chiar dacă fapta sa

nu ar constitui o infracțiune. Orice stipulație care limitează această obligație se consideră nescrisă.

II. Vânzarea bunului ipotecat

Art. 2.459. DISTRIBUIREA SUMELOR REALIZATE.

(1) După deducerea cheltuielilor rezonabile făcute de creditor cu preluarea, conservarea, luarea măsurilor pentru valorificarea bunului și cu vânzarea, creditorul distribuie sumele de bani realizate din executare creditorilor privilegiați și ipotecari, potrivit ordinii de preferință, chiar dacă aceștia ar avea creanțe afectate de termen suspensiv sau de condiție rezolutorie. Cu privire la aceste sume, creditorul are drepturile și obligațiile unui administrator al bunurilor altuia împuternicit cu administrarea simplă, dispozițiile art. 795–799 aplicându-se în mod corespunzător.

(2) Suma rămasă disponibilă se predă debitorului în termen de 3 zile de la primirea sumelor rezultate din valorificarea bunului. Dacă plata nu poate avea loc, suma va fi depusă într-un cont bancar, urmând ca debitorul să fie înștiințat despre aceasta de către creditor.

(3) Creditorul va întocmi de îndată un proces-verbal despre eliberarea sau distribuirea sumei rezultate din executare. Acesta se va comunica imediat debitorului, constituitorului și celorlalți creditori privilegiați și ipotecari și se va înscrie la arhivă.

(4) Orice înțelegere dintre creditor și debitor prin care se stabilește o altă destinație a sumelor rezultate din executare se consideră nescrisă.

